

RUINEN

Ruinen is een brinkdorp in de Nederlandse provincie Drenthe, gemeente De Wolden, met ongeveer 3673 inwoners (CBS 2006).

Het dorp Ruinen is een zeer oud dorp; reeds in een akte van 1139 wordt Otto van Ruinen genoemd als een der dienstmannen van de Bisschop van Utrecht. Tevens werd er in 1140 door de Benedictijner monniken een klooster gesticht, de Maria Kapel. Dit klooster werd echter in 1325 verplaatst naar de nabij De Wijk gelegen locatie Dickninge. In de kelder van de huidige pastorie zijn nog sporen terug te vinden van dit klooster.

Het dorp ligt aan de oude verharde route Groningen-Assen-Ruinen-Meppel-Zwolle. Aan weerszijden staan nog vele dikke oude eikenbomen. Van oorsprong is het een brinkdorp. Noordelijk ervan ligt het 3700 hectare grote Nationaal Park Dwingelderveld.

De bevolking is van oudsher agrarisch ingesteld (veeteelt en enige akkerbouw). Ondertussen neemt het toerisme ook een vrij behoorlijke plaats in. Van de vele Saksische boerderijen is museumboerderij Pasmans Huus aan de Oosterstraat qua stijl en inrichting zo veel mogelijk teruggebracht tot in de situatie rond 1900. Bezienswaardig is ook beltmolen De Zaandplatte aan de Engeland, ooit nog afkomstig uit Echten en alhier in volle glorie herbouwd. Daarnaast is de Nederlands Hervormde dorpskerk uit de vijftiende eeuw aan de vaak levendige brink de moeite waard. Onder de pastorie achter deze kerk zijn op sommige dagen van het jaar de gewelven van het vroegere klooster nog te bezichtigen. Verder zijn er nog verschillende galerieën en even buiten het dorp de Tuinen van Ruinen, een grote siertuin. Het Posthuus te Anholt aan de klassieke, maar nog onverharde postkoetsroute, is tevens een markante plek. Het voorzieningenniveau in Ruinen is vrij behoorlijk. Er zijn een bibliotheek, een openbare basisschool, een sporthal met sportvelden, een zwembad, een supermarkt, een postkantoor, enkele winkels, horecagelegenheden en wat andere bedrijven.

Het landschap rond Ruinen wordt gekenmerkt door de essen en de weilanden langs de Ruiner Aa/Wold Aa, maar vooral door de uitgestrekte heide ten noorden van het dorp. Aan de zuidwest-rand van het heideveld staat een schaapskooi, waar de scheper elke ochtend met een kudde Drentse heideschape het veld intrekt.

Aan de Benderse, de weg van Ruinen naar dit heideveld, is het Bezoekerscentrum Dwingelderveld van het nationaal park gevestigd. Zuidelijk van Ruinen ligt het 1100 hectare grote staatsbos Boswachterij Ruinen van Staatsbosbeheer. Hier en daar liggen nog kleine restanten van de uitgestrekte heidevelden van vroeger met af en toe nog een vennetje.

Ruinen was tot 1998 een zelfstandige gemeente. Het grootste deel werd per 1 januari 1998 onderdeel van de nieuwe gemeente De Wolden, Kleinere gedeeltes werden bij de gemeentes Hoogeveen en Westerveld gevoegd.